

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 272. Quæ pœnæ illicitè duellantibus jure statutæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

n. 8. *caus. 5. Sa. v. duellum. n. 2. Nav. in sum. c. 9. n. 39. Valent. cit. q. 17. p. 1. Toler. L. 5. c. 6. §. advertendum. Sanch. L. 2. mor. c. 39. num. 16. Laym. l. c. n. 3. Azor. cit. c. 5. q. 3. Pirh. h. t. n. 2. Pignat. Tom. 9. consult. 88. n. 48. Castrop. l. c. n. 15. atque ita ad duellum provocavit Eduardus III. Rex Angliæ, Philippum VI. Valesium, Franciscus Rex Galliæ, Carol. V. Imperatorem. Licet etiam in hoc militibus, & Principi se obligare ad non succurrendum periclitanti, seu succubituro, cum quandoque licitum sit, obligare se ad abstinendum à ferendo auxilio periclitanti, dum id ferri nequit sine gravi damno proprio, aut boni communis, uti in præsentem milites defendere nequeunt socium duellantem, nisi violent fidem datam, totumque exercitum, cujus nomine pugnatur, periculo exponant, docent Suar. d. 13. de bello. s. ult. Cöinich. d. 32. du. 2. n. 28. Castrop. n. 16. Sanch. l. c. n. 17. qui etiam ait, hoc pactum expressum vel tacitum semper annexum esse duello communi utriusque exercitus, seu Ducum consensu constituto. De cætero conditio ad cohonestandum duellum, hæc adesse debet, ut spes victoriæ non magis dubia per duellum, quam per bellum reddatur; peccaret siquidem Princeps gravissimè adversus suam Rempublicam, certam victoriam, quam per bellum haberet, commutando in incertum duelli. Item contra duellantes illos exponendo periculo interitus sine legitima causa, Castrop. l. c. n. 15. Reiffenst. h. t. n. 40. Secus est, si Princeps advertens se ad resistendum imparem, aut vix superesse spem victoriæ bello obtinendæ, tunc enim acceptate & offerre potest tale duellum suorum, si justam bellandi causam habet, uti etiam id licitum, ne recutato vel non oblato tali duello exercitus hostilis feret audacior ad prælium, vel ne milites provocati animo concidant, & spem victoriæ abjiciant, vel, ut consulari honori & famæ militum &c. Azor. l. c. c. 5. q. 4. Nav. man. c. 15. n. 27. Valent. cit. p. 1. Sanch. l. c. n. 13. Laym. Pirh. ll. cit.*

3. Tertiò: Ob defensionem honoris divini, religionis, boni communis, dum à peccatis contra Deum, blasphemando illum, contra Religionem v. g. conculcando venerabili Sacramento, profanatione rerum sacrarum, aut contra bonum commune, inferendo illi grave damnum, desistere quis non vult, nisi duellum cum illo in eas, licet acceptare illud, uti & illud ei indicare, citrà quòd ipse offerat illud, dum ab illis injuriis Deo, Religioni, bono communi iterogandis non desistit, modò alia via non suppetat ad illum dimovendum; secus tamen est, de peccatis nocentibus soli peccanti; ita ferè Castrop. l. c. n. 14. alias causas, ob quas duellum licitum, vide hinc inde per modum limitationis infertas responsionibus ad *quest. preced.*

Quest. 272. Quæ pœnæ illicitè duellantibus jure civili statuitur?

REsp. Duella propriè talia, etsi prohibita jure civili, *L. unic. c. de gladiatoribus.* (cujus textus, quamvis loqui videatur de congregantibus in ludo gladiatorum, vel eorum, qui operas suas locabant ad decertandum cum bestiis, comprehendi tamen eodem duellantem, post Bartolum aliò que interpretes, volunt Castello *in proæmio h. t. n. 27. Ferret. n. 35. Bocer. de duello. c. 2. Brunnem. in cit. L. unic. n. 2.*) nullatenam in specie pœnis subjiçuntur, unde arbitrariis remittuntur.

Quest. 273. Quæ pœnæ jure canonico statuitur tam præstantibus favorem,

auxilium, consilium, præsentiam duellantibus, quam per se ipsos congregantibus?

REsp. Hæc pœnæ statuuntur in Concilio Trident. *sess. 25. de reform. c. 19.* ubi primò excommunicantur Imperatores, Reges, Duces, Principes, Comites, & alii quicumque Domini temporales, concedentes locum ad duellum in suis terris. Secundò privantur jurisdictione & dominio Civitatis, castri, loci, in quo duellum fieri permiserint, si eum ab Ecclesia obtinuerint, & si sit feudum, statim ad Dominum directum devolvitur. Tertiò, patrini excommunicationis, amissionis omnium bonorum, proscriptionis & perpetuæ infamiæ pœnam incurrunt, & ut homicidæ juxta SS. Canones puniendi. Quartò, qui consilium ad duellandum tam in jure, quam factò dederunt, vel alià quacunque ratione id suaserunt, nec non spectatores excommunicationis vinculo tenentur, non obstante quacunque pravâ consuetudine, etiam immemoriali. Easdem pœnas incurrunt duellantes in propria persona, qui insuper, si in ipso conflictu occubuerint, privantur postea sepulturâ ecclesiasticâ. Porro easdem pœnas Concilii postmodum extendit Gregor. XIII. in Bulla *ad tollendum.* ad duella privata, quæ ex conditio statuto loco & tempore, etiam sine patrinis, sociisque ad id vocatis, & aliis solennitatibus; dum aliàs Trident. non locutum, nisi de duellis publicis. Clemens VIII. insuper hoc Decretum Trid. aliàsque Constitutiones Apostolicas desuper factas confirmavit & extendit in Bulla: *Illius vices,* quam recitat Quarant. *in Sum. Bullarii. v. duellum.* ita, ut abolutionem Sedi Apostolicæ reservaverit. Verùm has Constitutiones, ut & Decretum ipsum Trident. quò ad pœnas temporales, puta perpetuæ infamiæ, proscriptionis, privationis, jurisdictionis feudi &c. in illo rigore in Germania, partibusque Septentrionalibus non videri recepta, seu in usum deducta, putant Laym. l. c. n. 4. Pirh. n. 3. Gobath. Reiffenst. & alii id probantes multiplici experientia & praxi, quamvis quò ad pœnas spirituales, puta excommunicationis, privationis sepulturæ, inhabilitatis ad illa, in Germaniâ, uti & in cætero orbe esse recepta, admittant hi AA. nisi quòd dicant aliquos ob ignorantiam excusari à censuris, quod tamen eorum aliqui tantum pro foro interno, non externo, admittunt. Sic quoque Confessarios Ordinum mendicantium extra urbem & patriam absolvi posse per privilegia sua duellantes socios, item & fautores eorum, sicut ab aliis casibus & censuris Papæ reservatis, juxta declarationem Clementis VIII. de qua testantur Comit. *L. 6. qq. mor. q. 17. Reginald. in praxi volum. post. L. 21. num. 83. Filluc. Tom. 1. tr. 15. de cens. in practic. c. 3. num. 106.* astruunt Laym. Pirh. ll. cit. De cætero notandum: excommunicationem tam respectu duellantium, quam fautorum eorundem, incurri ipso factò, cæteras pœnas non nisi per sententiam, Azor. *L. 2. c. 6. not. 3. Pirh. cit. num. 3.* Et quod specialiter attinet privationem sepulturæ, is, qui vulneratus in duello paulò post, v. g. eadem adhuc die moritur, privandus adhuc sepultus à ecclesiasticâ, etsi pœnitens & à censuris absolutus decedat, tradunt Sanch. *Seleclarum d. 36. n. 9. Pignat. consult. 88. n. 66. Lazan. v. duellum. n. 14. Dian. p. 4. tr. 4. resoluit. 92.* & alii, quos citat & sequitur Reiffenst. *h. t. n. 43.* ex ea ratione, tum quia jura universaliter decedentes in duello privant sepulturâ sine distinctione, sive decedant sine, sive cum pœnitentia,